Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Hon'ble Minister Sri H.M. Channabasappa stated that there cannot be any aetion without cause. Members of Parliament have made several charges against our Ministery and they want to present a Memorandum to the Prime Minister. Immediately it was taken note of and they have authorised the Chief Mieister to take action, and the Chief Minister has written a letter to the Prime Minister. We want to know what are the allegations and what the Chief Minister has written to the Prime Minister.

MADAM SPEAKER.—Let the Chief Minister Come. But the Hon. Members cannot insist for a statement now.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.--ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಸೀನಿಯರ್ ಮೆಂಬರು ಎಂದು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

Sri C. M. ARUMUGAM.—Shall we take up this matter on Monday ?

MADAM SPEAKER.—I cannot assure the Hon. member. Let the reply come and I will examine it

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ನೋಟಿಸನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ. ಇವತ್ತು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೋಮವಾರ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆಯು ಏರುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಅಡಿಕೆ ಬೆಲೆಯು ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಇವತ್ತೇ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri C. M. ARUMUGAM.—We have also observed Sri Gundu Rao canvassing the members both inside and outside the House, He has become very active.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.--ಮುಂದಿನ ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯರ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್.

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

(i) *re* : Eradication of mesquito nuisance in Bangalore City

MADAM SPEAKER.—Now, Sri T R. Shamanua will continue his speech.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಗರದ ನಾಗರೀಕರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಒಂದು ಎಂಬುದು ಕಡಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ನಿನವರು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನಗರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಸಿವರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಮಾಗಡಿ ರೋಡ್, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ, ಕೆಂಪೇಗೌಡ ನಗರ, ಜಯನಗರ, ವಿಲ್ಸನ್ ಗಾರ್ಡನ್, ಆಡುಗೋಡಿ, ಸೊನ್ನೇನಹಳ್ಳಿ—ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಹಳ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಳಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಬ್ಯಾಲೆಟಿನಲ್ಲಿ ಆವ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಜನರ ರಕ್ತವನ್ನು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೀರುತ್ತಾ ಇದ್ದು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಕಿವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಉಪದ್ರವ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಯಿಯ ಒಳಗೆ ಸಹ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಮತ್ತು ಡಿ ಡಿ ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾದ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಮಂತ್ರಿಯವರು ಆಡುಗೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ ಇಲ್ಲದೆ ವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇವುಗಳ ಕಾಟ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸೆಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ವಿಪರೀತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ; ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗದಿದ್ದುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಸರ್ಕಾರ 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪುನಃ 1967ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗದಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯುಲೆಕ್ಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಸೊಳ್ಳೆಯ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೋರಮಂಗಲ ವ್ಯಾಲಿ, ಕೆಂಪಾಂಬುಧಿ ವ್ಯಾಲಿ, ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ವ್ಯಾಲಿ—ಮುಂತಾದ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಶಂಕರಪುರದ ನೀರು ಕೆಂಪಾಂಬುಧಿ ಕೆರೆಗೆ, ಬನಶಂಕರಿಯ ನೀರು ಚನ್ನಮ್ಮ ಕೆರೆಗೆ ಮತ್ತು ಜಯನಗರದ ನೀರು ಸಿದ್ದಾಪುರದ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಹೋಗಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಆ ಕೆರೆಯೊಳಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ನಿವೇಶನ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನವರೂ, ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಎನೋ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸುತ್ತಲೂ 700 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನಿಂದ ಹುಲ್ಲುಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಭಾವ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆಯ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಓಪನ್ ಆಗಿ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆಯಿಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಷಾರ್ಟ್‌ರೇಂಜ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ, ಲಾಂಗ್ ರೇಂಜ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗುರ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ದರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಗಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿ ದೂರ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹಾರಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಕೊಳಚೆಯು ನೀರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತರಕಾರಿ, ಹುಲ್ಲು, ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೋಟದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೊಗುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನಿಂದ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಕೊಳಚೆಯು ನೀರಿನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಬ್ರೀಚ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಲ್ಲೂ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಸೇರುವ ಕೆರೆಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇದು ಆದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆದು ಡ್ರೈಆಪ್ ಆದಮೇಲೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಆದನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಒಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ದುಡ್ಡು ಸಾಲದೇ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಾಜುಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಯುಯರೇಜ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಜಲ್ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಸ್ಯುಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಆದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತವಾಡಬೇಕು. ಸೊಳ್ಳೆಯ ಕಾಟ ಮಿನಾಮಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮಂಡ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವರ ಕಾಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದರೂ ಇವುಗಳ ಕಾಟ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಂತು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನ್ಯೂಸ್ಸ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಬಡವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯುಯರೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಸ್ಯುಯರೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೊಳಚೆಯು ನೀರು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಅನೇಕ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದುಹಾಕಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಇದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇದೆ, ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಸ್ಯುಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾ ದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಆರ್ಡಿನೇಟ್ ಅರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಮೇಜರ್ ವ್ಯಾಲಿಗಳಿವೆ. ಅವು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಚಳ್ಳಗಟ್ಟ, ಕೋರಮಂಗಲ ಮತ್ತು ವೃಷಭಾವತಿ ಈ ಮೂರು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯುಯರೇಜ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಜಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈಗ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗದ ಜನರು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸ್ಯುಯರೇಜ್ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಬೆಳೆ ಆ ಹಣ ಸಾಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಬಾರೊಯೆಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ವ್ಯರ್ಥ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುವುದೂ ಸಹ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಯುದ್ಧದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸೊಳ್ಳೆಯ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ

ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಧಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ಡಿಸೀಜ್‌ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ನಗರ. ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಕ್ಷೋಭೆ ಇದ್ದಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಏನೋ ನಬೂಬಿನಿಂದ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಮಗೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಬಹುದೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಆಹಾರಸಮಸ್ಯೆ, ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

11—30 A. M.

ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಭಾವಿಸದೆ ಕೂಡಲೇ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಐದೆರೆಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಏನೋ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆಯಿತು ಇರಲಿ, ನೋಡೋಣ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲೇ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಷಾರ್ಟ್‌ರೇಂಜ್ ಮತ್ತು ಲಾಂಗ್ ರೇಂಜ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಕ್ರವಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಕಡೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 13—14 ಐಟಂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳು ಏನೆಂದರೆ :—

Tackling is most urgent for the first instance and laterly giving attention to the minor aspects. The three major valleys viz., Challagahatta, Koramangala and Viswa Bharathi are the ones which are to be tackled immediately. Channammakere area is also bad and should be included in the priority list and so also Marenhalli Tank. All this means a very heavy expenditure of a few crores. This finance is to be got—a substantial portion as grants from the State and Central Governments and the balance should be raised as loans. The loans raised may be easily paid back from the savings of the heavy expenditure the Corporation is incurring year after year to tackle the mosquito menace.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

This mosquito nuisance is to be tackled on a war footing. After careful planning, the work should be executed speedily and effectively. If concerted measures are not taken and if work is done in a half-hearted manner as is being done so far, large sums of Corporation Funds will be wasted annually and the poor citizens will continue to have the mosquito nuisance.

ಈ ದಿವಸ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕ್ಲೀನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಹಣವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇವಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿ ಇವಕ್ಕೆ ಸರ್ವರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು (ಗಾಂಧೀನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ; ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ತಂದಿರುವಂಥ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅವರೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಷಯ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಇಲ್ಲೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾರ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದಲಾಗಲೀ, ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರಿಂದಲಾಗಲೀ ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಅವುಗಳ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸಿಗೇ ಸಾಲದು ಅಷ್ಟರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಜ್ಞರ ಮೂಲಕ ಇದು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪತವಸೂಲಿನಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಗತ್ಯವಾದ ಇತರೇ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಸಾಲದಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ 1960 ರಲ್ಲಿ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟಕ್ಕೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಈಗ ಬಿಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಖಾಯಿಲೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಬಿಲ್ಲದವರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಗರದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಾವಳಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ಇದರ ಪಿಡುಗು ಬಿಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹುಟ್ಟತಕ್ಕ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಎಂದರೆ 4—5 ಪೌಂಡುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಕಚ್ಚಾಯಿತು. ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೀರುತ್ತಿವೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದು ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ವಿಷಯ ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು. ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಕ್ಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೇ ನಾದರು ಒದಗಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಆಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟ ಹಣವನ್ನೇನೂ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಧಂಬರ್ಧದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರಿಂದ ಆಗದ ಮಾತು. ಈ ನಗರದಿಂದ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಗೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಉಪಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಯೂ

ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಲಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲವೋ ? ಹಾಗಾದರೆ ಈ ನಗರದವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ? ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸಂಸ್ಥಾನಾವಳಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇವುಗಳ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗಾಗಲೀ ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಲುಕ್ಸಾನೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಸುಮಾರು 15—16 ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆಯವರೆಗೆ ಜನರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟೂ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅಕ್ವಯಿರ್ ಮಾಡಿಕೊಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿ ನಿವೇಶನಗಳಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ —ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಗರದ ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಜನರಲ್ಲಿ ದೈವಭಕ್ತಿ, ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಭಕ್ತಿ ಮಾಯವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಜನರು ಕೋಡೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೋಡೇಶ್ವರನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳೂ—ಚಾಕ್ಣಾ ಅಂಗಡಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಆರೋಪಣೆಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನಿದೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಬೇಕು, ಸರಕಾರ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುವರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಮಾನೆಪಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬಡವರು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಲಾರರು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಡವರು, ಕೂಲಿಗಾರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. 5 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ). — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆಯವರೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಲ್ಸನ್ ಗಾರ್ಡನ್, ಶಾಂತಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮಧ್ಯಭಾಗ, ಬನಶಂಕರಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಹೋದ ಸಲ ನೀರಿನ ದರ ಏರಿಕೆಯಾದಾಗ ಅದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚಳವಳಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಮ್ಮನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ವಿಲ್ಸನ್‌ಗಾರ್ಡನ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಯಾರೋ ಒಂದು ಬುರುಕ ತಂದು ಹಾಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ನಂತರ ಬುರುಕ ತರಹ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳದು ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರಮಾನವೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ವಿದೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಕಂಡು ಅವರು ಬರುವುದೂ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು. ಹೊಟೇಲುಗಳಲ್ಲೂ ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ಕಾಟವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡುಮೂರು ಅಂಶ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಕೆರೆಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಯೂಅರೇಜ್ ವಾಟರನ್ನು ಬಿಡುವರು, ಚಳ್ಳಗಟ್ಟ ಕೆರೆ, ಕೋರಮಂಗಲ ಕೆರೆ, ಅವನ್ನು ಬ್ರೀಚ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಯೂಅರೇಜ್ ವಾಟರನ್ನು ಬಿಡಬಾರದ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡು ತರಹ

(ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಗಳಿವೆ, ಒಂದು ಮಿಲಿಟರಿಯವರು, ಇನ್ನೊಂದು ಎಸ್ಟೇಟ್ ಓನರ್ಸ್. ಅವರು ಸ್ಯೂಅರೇಜ್ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯವರು. ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುವರು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಸುಮ್ಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆ, ಪಾಸ್ತಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ನೀತಿಯೇನಿದೆ ಇದನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಕೋರಮಂಗಲದ ಹತ್ತಿರ ಸ್ಯೂಅರೇಜ್ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಡ್ರೈನ್ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಯೂಅರೇಜ್ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಸೊಳ್ಳೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಡ್ರೈನ್ ಮುಚ್ಚಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅದಿರುವುದು ಅಪಾಯಕರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಿದ್ದು ಮುಳುಗಿಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಇದ್ದಾಗ ಚುನಾವಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೆಂಗೇರಿ ಹತ್ತಿರ ಪಾಸಿನೆ ಬರುವುದು, ವೈಷಭಾವತಿಯ ಬಳಿ ಪಾಸನೆ ಬರುವುದು. ಸ್ಯೂಅರೇಜ್ ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ದುರ್ವಾಸನೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಕೇಳಿದರೆ ಯೋಜನೆ ಇದೆ, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ 1935 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಕೀಂ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಇದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅಕ್ಸೆಪ್ಟಯರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮುಲು ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಘಟನಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊತ್ತ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ದೇಶದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಮಾಡಿದೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು, ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇವೆ. ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸೂಯರೇಜ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಷತೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ತಂದರೆ, ಅವರು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೂಯರೇಜ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ನಿಗ ಇಡಬೇಕು. ಅದು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಧಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆ ಸೂಯರೇಜ್ ಅನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಬಿಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಿಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ದಿಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು (ಶಾಂತಿನಗರ).—ಈಗ ತಾನೆ ಮಿತ್ರರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮ್ಯಾಪಿನ ಪ್ರಕಾರ 100ಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ಶಾಂತಿನಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸೊಳ್ಳೆಪುರ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಮಿಟಿಗಳು ಆಗಿವೆ, ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಸೊಳ್ಳೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಇ

ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೊಳ್ಳೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಮಿತ್ರರು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಾಸ್ತಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಪಿಟ್ಸ್ ಇರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಒಳಚರಂಡಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ, ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ, ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬ್ರೀಡ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಲ್ಲಿ ಸೂಯರ್ ಪೈಪುಗಳ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಕಂಪಲ್ಸರಿಯಾಗಿ ಸೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಪೈಪ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಸೂಯರ್‌ಲೈನ್‌ಗೆ ಕನೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸ್ಕೀಂ ಅನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಳ್ಳಘಟ್ಟ, ವೈಷಭಾವತಿ ಕೆರೆಗಳು ಡಿ ವೀಡಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕು. ಆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ; ಸುತ್ತ ರಾವ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಕೆರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸ್ಪ್ರಿಂಕಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿ ವೀಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏಜನ್ಸಿಯವರಾಗಲೀ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಂಪಾಂಬುದಿ ಕೆರೆ, ಕೋರಮಂಗಲ ಕೆರೆ, ವೈಷಭಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಡೀ ವೀಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಕ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ, ಇವು ಇರುವುದು ಚೆಂದ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಕೆರೆ ಕಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಲೇಕ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ನಗರದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆರಗನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಲೇಕ್‌ಗಳನ್ನು ಡೀವೀಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಕಸ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ನಿರ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಲೋನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಟ್ಟು, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಮಲೇರಿಯಾ ಇರ್ರಾಡಿಕೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಅವರನ್ನು ಅಪ್ರೋಚ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪುದುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಲರ್ ಅವರು ಒಂದು ರೀಸರ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತ ಐದು ಮೈಲಿ ರೇಡಿಯಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಲ್ಚವೇಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ 18ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬಡ ಜನರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತವೆ, ಕೋರಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಇವೆ. ಲೋ ಲೆವೆಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಸ್ಲಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಏರಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಲತಾಯ ಥೋರಣ್ ತಾಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸುಂದರವಾದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುವ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು.—ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸುಂದರವಾದವರನ್ನೂ ಕಚ್ಚುತ್ತವೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಕೋರಮಂಗಲ ವ್ಯಾಲಿಯ ದೊಡ್ಡ ಚಾನಲ್ ಅನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೊನ್ನೆತಾನೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಂಪನಿಯವರೆಗೆ ಆಯಿತು. ಮೈಕೋ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಜನಗಳ ಕ್ಷೇಮದಿಂದ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಬಾರದು. ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಾನಲ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು)

ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಇಲಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಬೋನ್ ಅನ್ನು ಹೇಗೆ ನಪ್ಪೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬಡ ಜನರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುತ್ತವೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಪುದುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸಿಪೋ ಇರ್ಯಾಡಿಕೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅರೀತಿ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ನೀರು ಹಾಸ್ತಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುದುಕೋಟೆಯ ಮಿಲ್ಲರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12-00 NOON

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗೆಫವರ್ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಹೆಲ್ತ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಮಾಡಬಹುದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಮಿಷನರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಕ್ತಿ ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫವರ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ನಗರದಲ್ಲಿ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಲ್ಲ. ವಾಟರ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಸಿಐಟಿಬಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತರಹ ಒಂದು ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜೀನಲ್ ಮ್ಯಾಪ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಜೋನರ್ ಮ್ಯಾಪ್ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಾಂಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸತಕ್ಕ ಕಾನೂನ್ ತರಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಹಾಳು ಬಾವಿಗಳು ಕೆಲವುಕಡೆ ಇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಳು ಬಾವಿಗಳಿವೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಳುಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸ್ಪಿವರೇಜ್ ಫಾರ್ಮ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೈರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಆ ನೀರಿನ ಅಶ್ರಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಅದು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ನೀರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕಿದರೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ರಕ್ತ ಹೀರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸೊಳ್ಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಕ್ಕೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತ ಕಾರಣ ತಾನೇ ? ಅದು ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು — ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಸೊಳ್ಳೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ 40 ಸ್ಲಮ್ಸ್ ಇದ್ದುದ್ದು ಈಗ 113 ಸ್ಲಮ್ಸ್‌ಗಳು ಆಗಿವೆ. ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ಸ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆ ತಂದರೆ ಅನೂಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಫ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸಾಲದು. ಸೊಳ್ಳೆಗೋಸ್ಕರ ಡ್ರೈನೇಜ್‌ಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಚೆಲ್ಲಿನುತ್ತಾರೆ ಆ ಎಣ್ಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೂಡ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುನ್ಸಿಪೋ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಪಾರ್ ಪುಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೈಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಗಾರ್ಡನ್ ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದ ಮಂತ್ರಿ ಯಾರು?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನದ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಬಹುಶಃ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಓ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಯಾದ ಪಾರ್ಟಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲೂ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೊಳ್ಳೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಕಾಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಒಂದೇ ನಮನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಾವು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದೀರಿ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಷಮೆಕೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಏನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಔಷಧಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಗೆ ಅದು ಹಾನಿಕರ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಜ್ಞರೇ ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸೊಳ್ಳೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಒಂದು. ತೀರಾ ದೊಡ್ಡ ಸೊಳ್ಳೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. 18 ಲಕ್ಷದ ಪೈಕಿ ರಾಜಕೀಯ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 18 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಔಷಧಿ ಕೊಂಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ. ಅವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಮು ತಟ್ಟಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಗಳು ಇವೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಅನುಭವ ಇವರಿಗೆ ಆಗಲಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಡವರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಐದ್ಯೈದು ಹತ್ತತ್ತು ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಈ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ನನಗಂತೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಬಡವರಿಗೆ ಆಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನು 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಬಡವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮೂರು ಮೂರು ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮೂರು ಮೂರು ಪರದೆಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೂರು ಜನಗಳು ಇದ್ದರೆ?

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಚ ಬೇಡವೆ?

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಂಚ ಕೇಳಿದರೆ ಅತಿರೇಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಡ, ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. 5 ವರ್ಷದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಏನು

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಅವೇ ರೀತಿ ತಮಗೆ ಇದು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ತಜ್ಞರಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದ . ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇರುವೆಗಿಂತ ಗಾತ್ರವಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಥೇರ್‌ಮನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್,—ನನ್ನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಚೇರ್‌ಮನ್ ಮಾಡಿದರೆ ವಾದ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ನಣ್ಣ ಸೊಳ್ಳೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬರುತ್ತಾ ಹೊಸ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಸೊಳ್ಳೆ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ತಮಗೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ, ಲಘು ಸಂಗೀತ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ ಗೀತ, ಪಿಟೀಲುವಾದನ ಎಲ್ಲಾ ಇವುಗಳಿಂದ ತರುವಾಗುತ್ತದೆ. 10 ಗಂಟೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಕಿವಿ ಹತ್ತಿರ ಪದ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಕೇಳತಕ್ಕ ಈ ಹೊಸ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಇಂದು ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಳ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರಿಯಾದ ಕಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ನಿಂತು ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಿವೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಕ್ಕೊಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿದ್ದ ಮೇಯರುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಗಮನಕೊಡದೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸೊಳ್ಳೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಅವು ಸಂಗೀತ ಹಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ಒಳ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣಗೊಸಿ, ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಕೋರಮಂಗಲದ ಬಳಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವರು. ಪ್ರಭಾವಯುತರಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಗಳು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಿನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಂದರ ನಗರವೆಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲೇ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುವು, ಹೋಟೆಲು, ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವಿವಾದ ಮಾಡಿ ಮಾಮೊ ರಾಂದಂ ಕೊಟ್ಟರೂ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬರುವ ಮೇಯರಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದಾಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಈಗಾದರೂ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೊಳ್ಳೆಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರನ್ನೇ ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡುವ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈಗ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇದುವರೆಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳುಂಟು. ಸಾಕಷ್ಟು ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಟ್ರೀರೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹುಲ್ಲು ಮುಂತಾದ್ದು ಬೆಳೆಯಲು ನ್ಯೂಅರೇಜ್ ವಾಟರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು

ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗಿದೆ ಹೋದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಲು ತ್ವರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರವರ್ಗ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಳ್ ನಾಗರಾಜರವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು. ತೊಂದರೆ ಯಾವರೀತಿ ನಿವಾರಣೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ಣವಾದ ವರದಿ ಇನ್ನೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಂದನಂತರ ಸರಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ಲೇಪುಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ನ್ಯೂಯೇಜ್ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಸರಕಾರವೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಮಲೇರಿಯಾ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಸರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.– ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮ್ಮ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.— ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದನಂತರ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ

MADAM SPEAKER.—Has the hon. member leave of the House to withdraw the Resolution ?

Hon'ble Members .—Yes:

The Resolution was, by leave, withdrawn

(ii) re: acquiring private land near slums in Bangalore and alloting the same to the slum dwellers.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಲಾರ). —ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ .— ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಖಾಸಗೀ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸದರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾಂದರ್ಭವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಪಾಪಂಥಾದ್ದು 3 ಸಮಸ್ಯೆಗಳು. ಅವು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ (1) ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, (2) ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟ (3) ಊರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಸಧ್ಯದಲ್ಲೇ ನೀರಿನ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.